

Î N C H E I E R E

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând din oficiu chestiunea cu privire la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ înaintate de Muzîcant Ruslan împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor din 23 martie 2023 prin care a fost respinsă cererea lui Muzîcant Ruslan,

c o n s t a t ă :

La 27 iulie 2023, Muzîcant Ruslan a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, prin care a solicitat anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor din 23 martie 2023 prin care a fost respinsă cererea lui Muzîcant Ruslan.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 19 septembrie 2022, Direcția Generală Teritorială Nord a Centrului Național Anticorupție a pornit cauza penală nr. 2022970403 în privința lui Ruslan Muzicant, ofițer superior de urmărire penală al SUP a IP Ocnița, în baza infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. d) și art. 326 alin. (1) din Codul penal.

A menționat că, Procurorul General-interimar Dumitru Robu, contrar prevederilor legislației procesual penale, a dispus prin ordonanță din 21 septembrie 2022, exercitarea urmăririi penale organului de urmărire penală al Direcției Generale Teritoriale Nord a Centrului Național Anticorupție, iar conducerea urmăririi penale - Oficiului Nord al Procuraturii Anticorupție, caz care a generat cauzarea daunelor în proporții considerabile a drepturilor și intereselor ocrotite de lege a lui Muzîcant Ruslan și anume: art. 10, art. 11, art. 17, art. 19 din CPP RM, art. 23, art. 25, art. 26, art. 53 din Constituția R. Moldova și art. 6 din CEDO, fapt care în viziunea reclamantului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b) din CP RM.

În acest sens, la 05 noiembrie 2022, a înaintat o plângere adresată instituției pârâte, solicitând adoptarea unei hotărâri în temeiul prevederilor art. 274 din CPP RM, constatarea încălcărilor prevederilor legale asupra acțiunilor Procurorului General-interimar Dumitru Robu, referitoare la competența după materie sau după

calitatea persoanei, care atrag nulitatea actului procedural (ordonanța din 21 septembrie 2022), Anularea, în conformitate cu prevederile art. 251 alin. (1) și (2) din CPP RM a ordonanței din 21 septembrie 2022 referitoare la declinarea competenței de efectuare a urmăririi penale în cauza penală nr. 2022970403 în privința lui, către organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-56/2023 din 23 martie 2023, recepționată de către reclamant la 06 aprilie 2023, cererea lui Muzîcant Ruslan a fost respinsă.

Reclamantul consideră că, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-56/2023 din 23 martie 2023 este ilegală, neîntemeiată și arbitrară, solicitând în instanța de judecată anularea ei.

Prin încheierea din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea în contencios administrativ depusă de Muzîcant Ruslan împotriva Consiliului Superior al Procurorilor a fost transmisă la Curtea Supremă de Justiție, pentru examinare.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată consideră că acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă din următoarele motive.

Conform art.191 alin. (5) lit. a) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează: în primă instanță, prin hotărâri irevocabile, acțiunile în contencios administrativ privind contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor.

Art.3 Cod administrativ, prevede că, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art.5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea

Art. 20 Cod administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 Cod administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 189 alin. (1) și alin. (2) Cod administrativ prevede că, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art.207 alin.(1)-(2) lit. e) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu

dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

Raportând circumstanțele cauzei la normele legale menționate mai sus, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, unul dintre elementele definitorii ale acțiunii în contencios administrativ este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative. Or, reclamantul care înaintează acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească și să justifice procesual pentru testul de admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv propriu căruia îi se aduce atingere prin activitatea administrativă contestată sau prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

Prin urmare, pentru a fi admisibilă, o acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat. Or, pentru înaintarea acțiunii în contencios administrativ, reclamantul trebuie să invoce un drept al său, căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

În lipsa revendicării unui drept propriu, în sensul art.17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art. 207 Cod administrativ.

Astfel, prevederile art. 17 Cod administrativ, se referă la orice drept subiectiv reglementat de normele dreptului material, deci anume dreptul substanțial reglementează situațiile juridice subiective ce caracterizează statutul juridic al persoanelor care participă la viața juridică.

Acest argument impune și raționamentul că, dreptul procedural reglementează doar formele ce necesită a fi respectate pentru a obține pe cale judiciară o protecție a unui drept subiectiv în sensul art. 17 Cod administrativ.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, prin prezenta acțiune se solicită, anularea în tot a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor din 23 martie 2023, ca fiind un act administrativ defavorabil, cu obligarea de admitere a cererii și obligarea autorității publice Consiliul Superior al Procurorilor să emită un act administrativ individual favorabil reclamantului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, prin actul administrativ contestat s-a hotărât de a respinge adresarea lui Muzîcant Ruslan cu privire la acțiunile pretins ilegale a Procurorului general-interimar, Dumitru Robu. În motivarea actului administrativ contestat, autoritatea pârâtă a reținut, în primul rând, că nemulțumirea unei părți în proces cu soluția emisă de procuror nu poate constitui temei de examinare al acțiunilor acelui procuror sub aspect disciplinar sau penal. Controlul și prevenirea erorilor și încălcărilor legislației în cadrul urmăririi penale, potrivit legislației procesual penale, se efectuează în cadrul unui control judiciar, în fața judecătorului de instrucție. Astfel, Consiliul Superior al Procurorilor este un organ de autoadministrare a procurorilor, nefiind investit cu atribuții de efectuare a investigațiilor procesual-penale, de examinare în fond a cauzelor sau de verificare a soluțiilor adoptate de către procurori, și respectiv, nu este competent de a se pronunța în ordine ierarhică cu privire la cele invocate de către Muzîcant Ruslan.

În acest sens, în raport cu scopul urmărit de reclamant, instanța de judecată reține că, prin actul administrativ contestat, de fapt, autoritatea pârâtă nu i-a lezat nici un drept în sensul Codului administrativ, or esența încălcărilor semnalate de Muzîcant Ruslan este de competența controlului judiciar al procedurii prejudiciare, reglementat de Capitolul VIII al Codului de procedură penală.

Mai mult, Completul de judecată consideră important de a evidenția faptul că, prin sentința din 03 februarie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul central, a fost examinată cauza penală în privința lui Muzîcant Ruslan, ultimul fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor imputate. Din conținutul actului judecătoresc menționat se desprinde cert că examinarea cauzei a avut loc în baza probelor administrate la faza de urmărire penală și acceptate de inculpat. Totodată, instanța a examinat și plângerile lui Muzîcant Ruslan cu privire la încălcările drepturilor acestuia pe parcursul urmăririi penale, sub aspectul stabilirii pedepsei, însă aceste plângeri au fost respinse odată ce instanța nu a constatat abateri procesuale la etapa menționată care ar afecta drepturile și libertățile lui Muzîcant Ruslan. Sentința din 03 februarie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul central a fost menținută prin decizia din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți.

După cum rezultă din art. 17 din Codul administrativ, actele administrative urmează a fi contestate de persoanele interesate cărora nemijlocit le sunt încălcate careva drepturi și libertăți prevăzute prin lege.

În această ordine de idei, Completul de judecată relevă că, normele legale citate interzic un contencios obiectiv de legalitate și denotă opțiunea legiuitorului pentru un contencios administrativ subiectiv efectiv, implicând revendicarea apărării unui drept subiectiv propriu al reclamantului prin activitatea administrativă, astfel încât înaintarea oricărei acțiuni din categoria acțiunilor în contencios administrativ prevăzute de art. 206 alin. (1) din Codul administrativ, evocă pentru admisibilitate întrunirea condițiilor nominalizate.

Totodată, în sensul Legii revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin acțiunea înaintată în judecată, în conținutul căreia urmează a fi relatată vătămarea dreptului personal, deoarece expresiile utilizate în textul art. 17, 38 și 189 din Codul administrativ, de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său”, se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare.

În contextul celor supramenționate, instanța de judecată reține că, prevederile legale pre-citate interzic apriori și inter alia înaintarea acțiunilor în contencios administrativ populare, adică *actio popularis*. Indiferent de felul acțiunii în contencios administrativ, inclusiv în cadrul acțiunii în control normativ, reclamantul trebuie să revendice un drept subiectiv al său vătămat sub sancțiunea declarării acțiunii inadmisibile.

Prin urmare, în condițiile în care acțiunea în contencios administrativ înaintată de Muzîcant Ruslan, nu întrunește condițiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă, odată ce prin hotărârea contestată nu a fost încălcat nici un drept al reclamantului, obiectul plângerii fiind de competența altui organ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu va purcede la examinarea și soluționarea fondului cauzei de contencios administrativ la acțiunea acestuia, deoarece chestiunile

de procedură preced fondul acțiunii în contenciosul administrativ.

Astfel, raportând circumstanțele expuse la prevederile legale enunțate mai sus, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, acțiunea înaintată de Muzîcant Ruslan, nu răspunde exigențelor de admisibilitate, motiv din care urmează a fi declarată inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, declararea inadmisibilă a acțiunii exclude examinarea fondului cauzei de contencios administrativ atât din perspectiva circumstanțelor de fapt, cât și motivelor de drept

În conformitate cu prevederile art. 207 alin. (1) și alin. (2), art. 230 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de către Muzîcant Ruslan împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor din 23 martie 2023.

Se explică lui Muzîcant Ruslan, că declararea acțiunii inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte,
judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă